

Տեսանկիւն

«Երեխան Երեխայ Է Նոյնիսկ Երբ Ան Երկրի Մը Իշխանաւորն Է»

Յաւն այն է, որ անգէտ ու
անդաստիարակ լինելուց
այլևս չենք ամաչում...
Սօս Սարգսեան

Այսօրուայ իմ սիւնակին վերնագիրը արաբական ասացուածք մըն է, որ դժբախտաբար այսօր կը բնորոշէ մեր Հայրենիքի իշխանութիւնները:

Անհաւատալի փնթիւթիւն մը, երեխաներու յատուկ պահուածք եւ անհեթեթութեան աներեւակայելի պարագաներ կ'արձանագրուին մեր երկրին իշխանութեան ոլորտին մէջ, ուր կը պատահին ինքզինք յարգող երկրի մը իշխանութեան ոչ վայել երեւոյթներ: Ի տես այս իրավիճակին այլեւս զարմանալի չէ, այն ինչ պատահեցաւ կամ կը պատահի մեզի Արցախէն մինչեւ Սիւնիք եւ Գեղարքունիք...:

Դիւանագիտական աշխարհի կամ ոեւէ ոլորտի լուրջ դիտորդի մը համար անհաւատալի պատահար մը վերջերս տեղի ունեցաւ ՀՀ խորհրդարանին մէջ: ՀՀ Ազգային Ժողովի մէջ պատմական թիւրիմացութեամբ մը յայտնուած իշխող ուժը ծաղրեց չինական արտադրութիւն հանդիսացող հակաքորոնաժահրային պատուաստանիւթը, որ ի դէպ, որպէս օգնութեան ազնիւ քայլ՝ Չինաստանը դրկած էր Հայաստան:

Վարչապետի ժամանակաւոր պաշտօնակատար, «քորոնան որո՞ւն շունն է» նշանաւոր կործանիչ յայտարարութեան տեր՝ Նիկոլ Փաշինեան, երբ Ազգային Ժողովի ամպիոնին վրայէն ի պաշտօնէ կը խօսէր Հայաստան ներկրուած պատուաստանիւթերու մասին՝ քմծիծաղով առաջարկեց, որպէսզի չինական արտադրութեամբ պատուաստանիւթով պատուաստուին ԱԺ նախագահութեան անդամները (տես վիտէօն): Այս խօսքին վրայ, Ժողովուրդին այսպէս կոչուած ներկայացուցիչները լիաթոք ծիծաղեցան, իսկ Ժողովի նախագահութեան բազկաթոռներուն վրայ նստած իշխող ուժի անդամներ՝ Ալեն Սիմոնեանն ու Արարատ Միրզոյեանը իրար վրայ սկսան նետել չինական պատուաստանիւթով պատուաստուելու պարտականութիւնը (տես նկարը):

Այս պատահարը իրականութեան մէջ ծաղրանք է հազարամեակներու պետականութեան պատմութիւն ունեցող Չինաստանին նկատմամբ: Ան կրնայ աննկատ չանցնիլ Հայաստանին հանդէպ բարեկամաբար տրամադրուած եւ փանթուրանական վտանգին դիմաց մեզի համար շատ կարեւոր բնական դաշնակից այդ մեծ երկրին կողմէ: Աւելին, իշխող ուժի ներկայացուցիչները արդեօք ունին հոգեբանական ազդակի տարրական այն պատկերացումը, թէ իրենց այս ծաղրական վերաբերմունքէն ետք, քաղաքացիները կ'երթան պատուաստուելու չինական պատուաստով...:

Ի տես նմանօրինակ երեւոյթներու կարելի է քրիստոնէավայել պահուածքով մը ըսել. «Եր իմ, ներէ իրենց որովհետեւ չեն գիտեր թէ ինչ կ'ընեն» (Դկ 23.34): Միեւնոյն ժամանակ սակայն, հայավայել ազգասիրութեամբ պէտք է դիմել Տիրոջ անիծելու բոլոր անոնց, որոնք յառաջիկայ Յունիս 20-ին կրնան նպաստել այս խայտառակներուն վերադարձութեան խորհրդարանին մէջ՝ հետեւաբար իշխանութեան հասնելուն:

Շար. Էջ 02

Լիբանանեան Լուրեր

Կրօնական Պատասխանատուներ Կ'այպանեն Քաղաքական Ղեկավարութիւնը. Մուֆթին Կը Չգուշացնէ.

«Անօթիներու Յեղափոխութիւն»-ը Մօտ Է

Լիբանանի իսլամ գլխաւոր կրօնականները Ֆիթի տօնին առիթով իրենց արտասանած խօսքերուն մէջ լայն տեղ տուին Լիբանանի անընդունելի իրավիճակին: Անոնք այպանեցին Լիբանանի քաղաքական ղեկավարութիւնը, երկիրը իր ամենավատ իրավիճակին հասցնելու մէջ իրենց մեղսակցութեան, ինչպէս նաեւ փրկութեան կառավարութեան մը կազմութիւնը տակաւին ուշացնելուն համար:

Հանրապետութեան Մուֆթին աւելի եւս անդին երթալով զգուշացուց անոնց «անօթիներու յեղափոխութեամբ», որ լուրջ վտանգ մը կրնայ սպառնալ երկրին ներքին կայունութեան: Պետական մակարդակի փտածութիւնը Մուֆթին որակեց աւելի վատ քան քորոնաժահրը:

Հայկական Լուրեր

Կազմուեցաւ Ընդդիմադիր Թեւի Ընտրական Երկրորդ Դաշինքը՝ «Պատիւ Ունեմ» Անուանումով

20 Յունիսին Նախատեսուող արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններուն «ՀՀԿ» եւ «Հայրենիք» կուսակցութիւնները պիտի մասնակցին միասնական՝ «Պատիւ Ունեմ» դաշինքի ներքոյ:

Դաշինքը կազմաւորելու մասին յուշագրի ստորագրման արարողութիւնը տեղի ունեցած է այսօր: Բացման խօսքով հանդէս եկած է ՀՀԿ առաջնորդ, ՀՀ 3-րդ Նախագահ Սերժ Սարգսեանը: Անոր խօսքերով, դաշինք կազմելու նպատակը ոչ թէ խորհրդարանին մէջ պատգամաւորի մանդատ ստանալն է, այլ դաշինքով յանուն հայրենիքի պայքարիլը: Սերժ Սարգսեանը խօսած է նաեւ այն մասին, թէ ինչու յատկապէս «Հայրենիք» կուսակցութեան ղեկավարի հետ դաշինք կազմելու որոշում կայացուցած է:

Ապա ելոյթ ունեցած է «Հայրենիք» կուսակցութեան ղեկավար Արթուր Վանեցեանը, խօսած է իրենց Նորաստեղծ դաշինքի նպատակային կետերու մասին: Ամպիոնէն առաւել մանրամասն ներկայացուած է «Պատիւ Ունեմ» դաշինքի Նախընտրական ծրագիրն ու յառաջիկայ ընելիքները, որմէ ետք «ՀՀԿ» եւ «Հայրենիք» կուսակցութիւններուն ներկայացուցիչները ստորագրած են «Պատիւ Ունեմ» դաշինքի յուշագիրը:

Նորաստեղծ դաշինքի անդամները մասնակցած են ծառատունկի, ապա մեկնարկած է լրագրողներու համար Նախատեսուած ճեպագրոյցը:

Յիշեցնենք, որ Նախապէս յայտարարուած էր ընդդիմադիր Նախընտրական այլ դաշինքի մը մասին, որ պիտի գլխաւորէ Ռոպէրթ Քոչարեան:

Հայկական Ուժեր Թոյլ Չեն Տուած, Որ Թշնամին Թիկունքային Որոշ Աշխատանքներ Իրականացնէ

Գեղարքունիքի որոշ սահմանային հատուածներուն մէջ թշնամին փորձած է թիկունքային որոշ աշխատանքներ կատարել, որոնք կանխուած են հայկական սահմանապահ ուժերուն կողմէ:

Այս մասին կը տեղեկացնէ ՀՀ ՊՆ-ի կողմէ տարածուած հաղորդագրութեամբ մը:

Շար. Էջ 02

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«Երիտասարդությունը Պետք է Համախմբենք Համազգային Արժեքներով Ու Ձգտումներով Շուրջ» Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս

Օրհնությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին եւ կազմակերպությամբ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Երիտասարդական Յանձնախումբին, Ուրբաթ, 14 Մայիս 2021-ի երեկոյեան, երիտասարդական խորհրդակցական առցանց հանդիպում մը կայացաւ: Հանդիպման իրենց գործօն մասնակցութիւնը բերին զանազան թեմերէ եւ շրջաններէ երիտասարդներ, ինչպէս նաեւ յանձնախումբի անդամ միաբան հայրեր:

Վեհափառ Հայրապետին աղօթքէն ետք, բացման խօսքը արտասանեց Երիտասարդական Յանձնախումբի ատենապետ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Եպս. Սարգիսեանը: Ողջունելով երիտասարդներուն մասնակցութիւնը՝ ան ակնարկ մը նետեց 2019 թուականին Անթիլիասի Մայրավանքին մէջ կայացած խորհրդակցական հանդիպման վրայ եւ յայտնեց, որ թագաժառիին ստեղծած պայմաններուն պարտադրանքով դժբախտաբար չկարողացանք իրագործման ընթացքի մէջ դնել

զայն: Ուստի, ներկայ պայմաններու լոյսին տակ հարկ է մեր ծրագիրը յառաջ տանիլ ու իրագործել: Իր խօսքի աւարտին, սրբազանը հրաւիրեց Նորին Սրբութիւնը՝ իր օրհնութիւնն ու պատկերացումները փոխանցելու եւ աշխատանքին ընդհանուր ուղղութիւն մը տալու: Վեհափառ Հայրապետը հայրական սիրով ողջունելէ ետք երիտասարդները՝ իր գոհունակութիւնը յայտնեց նման հաւաքի մը կազմակերպման, երիտասարդներուն հետ ըլլալու եւ մանաւանդ զիրենք լսելու: Ան յիշեցուց, թէ երիտասարդութիւնը թէ՛ մեր եկեղեցւոյ, թէ՛ հայրենիքին, թէ՛ մեր գաղութներուն եւ թէ՛ ընդհանրապէս մեր ժողովուրդի կեանքի բոլոր մարզերուն մէջ կոչուած է աւելիով ներկայութիւն դառնալու, որովհետեւ, ինչպէս յաճախ կը շեշտենք, երիտասարդութիւնը մեր ներկան է եւ ո՛չ միայն մեր ապագան եւ չենք կրնար մեր ապագան կերտել առանց երիտասարդութեան գործօն ներկայութեան ու ներդրումին մեր կեանքէն ներս: **Շար. էջ 06**

Տեսանկիւն

«Երեխան Երեխայ Է Նոյնիսկ Երբ Ան Երկրի Մը Իշխանաւորն Է»

Սկիզբը էջ 01

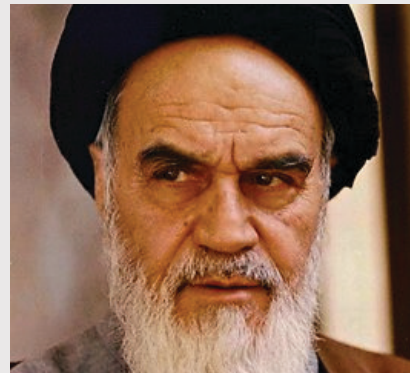
Նախկինը, հինը, նորը, սեւը, ճերմակը յետայսու պէտք չէ թեմա ըլլան ոեւէ մէկուն համար երբ Հայրենիքը վտանգուած է: Նախընտարական այս սուղ շրջանին, ամէն օր յայտնի կը դառնայ, թէ յառաջիկայ ընտրութիւններուն համար կան այլընտրանքային ուժեր բոլոր ընտրողներուն ճաշակին, գաղափարներուն, հայրենիքի ապագայի իրենց տեսլականին եւ խոսքերուն յարմար: Կարելորդ այս անհեթեթութեան վերջ տալն է ամէն գնով:

Ի վերջոյ դաւաճանութիւն, փնթիութիւն, անփորձութիւն, թէ երեխայական պահուածք, արդիւնքը միեւնոյնն է. մենք Հայրենիք կը կորսնցնենք, որուն առաջը գերագոյն պատասխանատուութեամբ մը եթէ չառնենք այսօր, իսպառ մեր Հայրենիքին ու մեր ազգին ալ վրայ: **ՍԵՒԱԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ**

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Ռուհողա Խոմէյնի

Ռուհողա Մուսաւի Խոմէյնի 17 Մայիս 1902 կամ 1898 — 3 Յունիս 1989), 1979 թուականի իսլամական յեղափոխութեան առաջնորդ: 50-ականներուն ստացած է այեաթոլլա տիտղոսը: 1963 թուականին ընդդիմադիր գործունեութիւն ծաւալած շահի ռեժիմին դէմ: 1963 թուականին անոր ձեռքաւորութիւնը խոշոր յուզումներ յառաջացուցած է, որոնց 1000-էն աւելի զոհ եղած է: 1964 թուականին արտաքսուած է Թուրքիա, այնուհետեւ տեղափոխուած է Իրաք, 1978 թուականին՝ Փարիզ: 1979 Յունուարին ղեկավարած է Իրանին մէջ իսլամական յեղա-

փոխութիւնը: 1979 թուականի Փետրուար 1-ին՝ Մոհամմատ Ռեզա Փահլաւիի փախուստէն 2 ամիս անց, վերադարձած է Իրան: 1979-ին իր միջազգային ազդեցութեան շնորհիւ ան տարուան մարդ ճանչուած է ամերիկեան «Թայմ» հանդէսին կողմէն եւ նկարագրուած է որպէս «շիա իսլամի պատկերը Արեւմուտքին մէջ»: 1982-ին վերապրած է զինուած յեղաշրջումի մը փորձը: Խոմէյնի յայտնի է պատանդառուներուն աջակցութեամբ, բրիտանացի հնդիկ գրող Սալման Ռուշտիին սպաննելու կոչ ընող իր ֆաթուալով, եւ բնութագրումով Միացեալ Նահանգները որպէս «Մեծ Սատանա» եւ Խորհրդային միութիւնը որպէս՝ «Կրօստեր Սատանա» Նոր սահմանադրութեան համաձայն 1979 թուականի Դեկտեմբերին զբաղեցրած է Իրանի իսլամական հանրապետութեան գերագոյն ղեկավարի պաշտօնը: Բնական է Ղում քաղաքը, սակայն գործուն մասնակցութիւն ունեցած է երկրի քաղաքական կեանքին: Իր կառավարման ընթացքին աջակցած է իսլամական յեղափոխութեան արտահանմանը տարածաշրջանի երկիրներ՝ որպէս ատոր հնարաւորութիւն դիտելով Իրան-իրաքեան պատերազմը:

Հայկական Լուրեր

Հայկական Ուժեր Թոյլ Զեն Տուած, Որ Թշնամին Թիկունքային Որոշ Աշխատանքներ Իրականացնէ

Սկիզբը էջ 01

Կը նշուի նաեւ, որ սահմանային այդ հատուածներուն վրայ տիրող իրադրութիւնը կը շարունակէ մնալ, նշուելով, որ սահմանային այդ հատուածի ռազմավարական կարեւորութիւն ներկայացնող բոլոր ճանապարհները կը գտնուին հայկական ստորաբաժանումներու ենթակայութեան տակ:

Նշենք, որ Սիւնիքի մէջ ստեղծուած իրադրութիւնը երեւ էս քննարկման առարկայ դառնան Գորիսի մէջ կայացած ապահովական ժողովին, որուն մասնակցեցան հայկական կողմի եւ Ատրայեճանի ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ Ղարաբաղի ռուսական խաղաղապահ ուժերու գլխաւոր զօրահրամանատար զօր. Ռուստամ Մուրատով:

Շրջանային Լուրեր

Մարդկային Ծանր Իրավիճակ Կազայի Մէջ. Mirror-ի Անդրադարձը

Իսրայէլա-պաղեստինեան խորացող բախումներուն վերաբերող համացանցի մէջ յայտնուած են Կազայի հատուածին մէջ իսրայէլական օդային հարուածներու սարսափազդու հետեւանքներով տասնեակ մահացած եւ վիրաւոր երեխաներու լուսանկարները, գրած է Mirror-ը:

Պարբերականը, յորմ ընելով Կազայի առողջապահութեան Նախարարութեան, նշած է՝ վերջին օրերուն 119 մահացած պաղեստինցիներէն

31-ը երեխաներ են:

Իսրայէլը Կազայի հատուածը սկսած է ռմբակոծել այն ժամանակ, երբ ՀԱՄԱՍ-ը իրթիւներ արձակած է Թէլ Աւիւի եւ Երուսաղէմի ուղղութեամբ, գրած է պարբերականը:

Հայաստան. Խորհրդարանական Ընտրություններ եւ Յետոյ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՏԱԳԵՍԵԱՆ¹

ՄՈՒՏԵ

Սիրելի ընթերցող, նախորդ վերջին յօդուածս՝ «? x 44 օր պիտի առաջնորդէ մեզ լոյսին», լոյս տեսած է Պէյրութի *Չարթօնք* օրաթերթի 25 Փետրուար 2021ի թիւին մէջ: Այդ թուականէն ի վեր կը տազնապիմ Հայաստանի Գ. Հանրապետութեան յառաջիկայ արտահերթ ընտրութիւններուն մասին յօդուած մը գրելու նախապատրաստութիւնով:

Այս յօդուածս կը յղեմ Երեւան՝ *Առաւօտ*ին եւ Պէյրութի *Չարթօնք*ին, նկատի ունենալով թէ՛ հայաստանաբնակ եւ թէ՛ արտասահմանաբնակ հայր:

Կրնայ ըսուիլ թէ հարցերը շատ են եւ ճիշտ չէ միայն ընտրութիւնները լուսարծակի տակ առնել: Ըիշտ է առարկութիւնը, սակայն առուակին ջուրին աղտոտութեան համար նախ կը մաքրագտնէք անոր աղբիւրը...: Որեւէ թիրիմացութեան առաջը առնելու համար ըսեմ թէ յօդուածս. երբեք նպատակ չի հետապնդեր **ա)** քննադատել կամ ջատագովել Հայաստանի Գ. Հանրապետութեան նախորդ թէ՛ ներկայի քաղաքական իշխանութեանց դերակատարները, **բ)** յօգուտ կամ դէմ դիրքաւորուիլ (կամ սատարել) ընտրապայքարին մասնակցող այս կամ այն թեկնածուին, կողմին: Միւս կողմէ, սակայն յօդուածս կը միտի **գ)** բարձրաձայնել միջանկի մտահոգութիւններ, որոնք կու գան արտասահմանաբնակ հայէ մը, **դ)** արտասահմանահայու հայաստանեան իր մտահոգութիւնները յանձնել նաեւ հայաստանաբնակ հայու ուշադրութեան:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ՊՐԻՍՏԱԿԷՆ

Ընդհանրապէս, երեսփոխանական պարբերական ընտրութիւնները կը հանդիսանան պետականութիւնը եւ անոր վարչակառավարման վիճակին թարմութիւն բերող, զայն նոր հանգրուանի մը անցընող ժողովրդավարական գլխաւոր միջոցը: Արդ, արցախեան պատերազմի պարտութենէն ետք Եական անհրաժեշտութիւն էր նոր ընտրութիւններու կայացումը որով յառաջանար պետականութիւնը առաջնորդող իշխանութիւն մը, որ ունի յետապրիլեան իրավիճակի օրինականութիւն: Այս ելակէտէն մեկնելով՝ քաղաքական առողջութեան լուրջ նշան է նման ընտրութիւններու կայացումը: Յիշեցնելու կարիքը չկայ, որ Գ. Հանրապետութեան տարիներու քաղաքական բեմահարթակի ամենագայուն կէտը գրեթէ միշտ եղած է Արցախի հարցը, որ տապալեց իշխանաւորներ:

Այս ընտրութիւնները տեսականօրէն կրնան ծառայել յետապրիլեան օրինականութեան ձեռքբերման, ինչպէս նաեւ յետապրիլեան օրինական նոր հանգրուանի ձեւաւորման-յառաջացման եւ բիւրեղացման: Ընտրութեամբ յառաջացած խորհրդարանական նոր ուժերը պարտին ձեւաւորել երկիրը վարելու նոր օրակարգ ու առաջնահերթութիւններ: Այս ընտրութիւնները պարտին հայաստանեան քաղաքական իրավիճակը դուրս բերել ապրիլեան պատերազմէն ի վեր տեղային ու ճախճախուտի մէջ խարխափումէն:

Եւ քանի որ ապրիլեան պատերազմը պարտադրեց խորապէս վերանայիլ ՀՀ վերջին երեսնամեակի երթը, քննարկել իրագործուածն ու ճախողուածը եւ անոր արդիւնքը, ուստի անհրաժեշտ է, որ այս ընտրութիւններուն յառաջանան ոչ միայն ապրիլեան պատերազմէն բխող գաղափարներ ու լոգունքներ, այլեւ Հայաստանի Գ. Հանրապետութեան երեսնամեայ երթի արդիւնքէն բխող ընկերատնտեսական եւ քաղաքական նորատեսակ հայեցակարգ եւ ընտրապայքարի հռետորաբանութիւն:

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱԲՆԱԿ ԶԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանաբնակ հայուն կը փափաքիմ միջանկի մտածում բաժնեկցիլ:

Արտասահմանաբնակ հայուն համար Ներկայ Հայաստանը կը մնայ.-

ա) Իր ազգային տեսադաշտին առկայ ամենասրտագին աւանդը:

բ) Իր հայկականութեան եւ հայատեւութեան մեծագոյն աղբիւրը, ներշնչումը, *սոֆթ փաուլըրի* սննդատուն:

գ) Իր կորովին, ձգտումներուն, մարդկային առաքելութեան, երազներուն գլխաւոր օրրանը, խորագոյն արմատաւորումը, նեկտարը:

դ) Եւ դեռ ուրիշ բաներ:

1 Անդրանիկ Տագեւեանը պատասխանատու խմբագիրն է Պէյրութ լոյս տեսնող *Հայկազեան Հայագիտական Հանդէս*ին, Հայկազեան Համալսարանի մէջ կը դասաւանդէ «Հայերը Լիբանանի մէջ» դասակիւրը եւ դոկտոր է քաղաքական գիտութիւններու:

Չեմ կրնար այստեղ չիշել Չարենցը, որ յուսաբեկ ու խռովեալ կը խոստովանի իր սիրտը սրութեամբ խոցող «**արիւնքամ վերքեր**»-ու գոյութիւնը, բայց առաւել հաստատականութեամբ, իր որբութեան մէջ իսկ ան կը պնդէ՝ «**Իմ Հայաստան եարն եմ սիրում**»:

Այս տողերը կը լուսաբանեն արտասահմանաբնակ հայուն հայկական տազնապանքին ներկայ կարեւոր երեսակը: Ասիկա կ'ընդգծեմ նաեւ որպէսզի հայաստանաբնակ հայը գիտակցի, որ իր արարքները թէ՛ մօտիկ եւ թէ՛ հեռաւոր արձագանգներ ու հետեւանքներ, քաղցր ու տխուր խռովքներ կը յառաջացնեն համահայկական տարածքին վրայ: Ուստի եւ ան աւելի իմաստուն պարտի մտածել եւ գործել:

Եւ բնականաբար, նոյն ակնկալութիւնն ունիմ արտասահմանաբնակ հայէն: Դժբախտաբար, սակայն, արտասահմանաբնակ հայութեան սխալագործութիւնները կարծեք ընդունելի են, քանի որ հայու ընկալումին մէջ արտասահմանը սխալագործութիւններու վայր է, իսկ արտասահմանաբնակին համար Հայաստանը սխալագործութիւններու վայր չէ: Ահա թէ ինչու, աւելի սրտամօտ ու ցաւագին կը նայինք հայաստանեան իրավիճակին: Ահա թէ ինչու առաւել կը տառապեցնեն ու տազնապեցնեն հայաստանեան անյաջողութիւնը քան թէ արտասահմանեան ճախողանքը: Եւ նոյն տրամաբանութեամբ ալ առաւել կը գօտեպնդէ հայաստանեան դրական իրագործումը քան թէ արտասահմանեանը:

Այս բոլորը՝ ըսելու համար թէ հայաստանեան այս ընտրութիւնները աննախընթաց են եւ հետեւաբար կարելիութիւնն ունին նոր ցատկի վրայ դնելու Հայաստանն ու մեզ բոլորս՝ **երթ ընենք անհրաժեշտ ճիգը**:

Բայց ատոր համար մենք պէտք է բարձրանանք հայրենիք-պետութեան մարդ-քաղաքացիի անհրաժեշտ հարթակին: Այս հարթակին չբարձրացաւ նախորդ երեսուն տարիներուն ո՛չ հայաստանաբնակ, ո՛չ ալ արտասահմանաբնակ հայը:

Ահա թէ ինչու, քառակի հասցեատերով կոչ մը ունիմ կ'ուղղեմ.-

ա) Կոչ հայաստանաբնակ հայուն

Ընտրութիւններուն նախօրեակին, այս ընտրազանգուածը յառաջիկայ իշխանութեան ձեւաւորման գլխաւոր աղբիւրն է: Ի՛նք էր որ բացարձակ մեծամասնութեան հիմքերով ընտրեց նախորդ բոլոր իշխանութիւնները, ի՛նք էր որ ականատես եղաւ նաեւ մեծածաւալ իշխանաւոր կուսակցութիւններու անհաւատալիօրէն արագ նսեմացման: Ի՛նչպէս բացատրել այս ընտրազանգուածին այսպիսի խոշոր համեմատութիւններով դիրքափոխումները: Վստահաբար շատ պատճառներ կան, բայց իմ խնդրանքս է, որ այս ընտրազանգուածը ինքզինք նկատէ հայրենիք-պետութեան տէր քաղաքացին եւ ըստ այդմ գործէ ո՛չ միայն իրաւունքներու, այլեւ պարտականութիւններու առումով եւ, առաջին հերթին մտածել ու գործել ջանայ քաղաքական հայեցակարգով:

բ) Կոչ հայաստանաբնակ քաղաքագետներուն

Հասկնալի է որ ներկայ ընտրապայքարէն նոր հանգրուան բխեցնող ընտրական հռետորաբանութիւնը պարտաւոր է աննախընթաց ըլլալ, նախորդներէն տարբեր, քաղաքական բնոյթի եւ հասուն, ու դուրս գալ բամբասանքի եւ կողմնամետութեան անորակութենէն:

Եղեռնի Հետքերով - 4

Տեօրթեուլցի Պենոն Վասիլեանի Յուշերը Չոր Մերճուման-Չորք Մարգալան

Շար. Նախորդ շաբաթէն

Հօրեղբայրս, քեռիներս, մօրաքոյրերս եւ հօրաքոյրերս ամէնքը եկան մեզ դիմաւորեցին: Ես շատ ուրախացայ, գրկախառն համբուրուեցանք, այդ օր մինչեւ ուշ գիշեր արթուն մնացինք, կարօտնիս առինք, ուրախացանք. գիշերը ամէնքը գացին:

Ես տասնհինգ-քսան օր ետք քեռիս տունը գացի հոն մնալու: Օր մը տեսայ պզտիկ քեռիս՝ Երեմիան, ձիերը կը կապէ կառքերուն՝ Իսկենտերուն երթալու համար: Չորս կառքեր պատրաստ եղան մեկնելու: Վերջին կառքին ետեւը երկու անիւով թոմպուլ՝ մը կապեր էին, ես շուտով թոմպուլին մէջ մտայ պառկեցայ - մէկը լուր չունի - այսպէս կառքերը քալեցին ճամփանին:

Փայսա գիւղը անցանք, կառապանները իրարու հետ կը խօսին, քեռիս ձայնը չեմ լսեր: Կառապանները քեռիս ընկերներն են, քեռիս չէ եկած: Հասանք Սարը Սեքի գիւղը, ուր մօրաքոյրս կ'ապրէր: Ես ցատկեցի կառքէն: Չիս տեսան, զարմացած՝ «ո՛վ ես դուն, ինչու եկար մեզի հետ...»:

- Քեռիս ձեզի հետ չէ՞,- ըսի:

- Քեռիդ ո՞վ է:

- Երեմիան իմ քեռիս է:

- Լաւ, եկուր, մենք Իսկենտերուն պիտի երթանք, վաղը ետ Տեօրթ Եոլ կը վերադառնաս մեզի հետ:

- Ո՛չ, այստեղ մօրաքոյր ունիմ, իրենց պիտի երթամ,- ու փախայ-գացի մօրաքրոջս տուն:

Եղբայրս ու հայրս, քեռիս տուն կու գան՝ «ո՛ւր է Պենոնը» կը հարցնեն: Քեռիս կ'ըսէ՝ «կառապանները ճամփու դնելուս հոս էր, չըլլայ անոնց հետ գացած ըլլայ»: Հայրս ուրիշ ծանօթներու ալ կը հարցնէ՝ Պենոնը չկայ ու չկայ: Հօրս կ'ըսեն՝ «անիկա մամային պարանն ալ կը ծախէ², օր մըն ալ նայիս՝ շոգենաւ կը նստի Ամերիկա կ'երթայ»:

Յաջորդ օր կառապանները կը վերադառնան Տեօրթ Եոլ, քեռիս կը պատմեն եղածը: Այսպէս, մտքերնին կը հանգստանայ: Ես մօրաքրոջս տունը երեք օր մնացի, յետոյ ճամփայ ելայ դէպի Իսկենտերուն առանց մէկու մը լուր տալու:

Երկու ժամէն հասայ Իսկենտերուն: Իրիկուն եղաւ: Պզտիկ տղու մը հարցուցի՝ «վարպետ Եփրեմին տունը գիտե՞ս»: Տղան «ոչ» ըսաւ: Մարդ մը կ'անցնէր մեր քովէ՝ լսեց, ըսաւ «որո՞ւ կ'ուզես»:

- Վարպետ Եփրեմին,- ըսի:

- Հետս եկուր, քեզի տանիմ,- ըսաւ:

Չիս տարաւ Եփրեմին տունը, դուռը զարկաւ, ըսաւ տղայ մը ձեզի կը հարցնէ: Դուռը բացին, տեսան ես եմ Պենոնը, զիս ներս առին: Նստած ընթրիք կ'ընէին: Նստանք, վերջացաւ ընթրիքը, ինծի հարցուցին «ծօ խենթ, ի՞նչպէս հոս եկար»:

- Մօրաքոյրիս քովն էի Սարը Սեքի, այդտեղէն ալ հոս եկայ:

- Մօրաքոյրդ լուր ունի՞:

- Ո՛չ,- ըսի:

Իրարու երես նայեցան, ըսին այս խենթին հետ մէկը գլուխ չ'ելլեր: Այդ օր հոն պառկեցայ: Յաջորդ օր Սարը Սեքիէն Իսկենտերուն մօրաքրոջս դրացին՝ Ալին կու գայ: Ալին կ'ըսեն մեր խենթ Պենոնը առանց մօրաքրոջ լուր տալու հոս եկեր է: Ալին կ'երթայ լուր կու տայ: Թուրքերը ամէն օր Սարը Սեքիէն Իսկենտերուն կ'երթան-կու գան:

Հինգ օր մնացի Իսկենտերուն, վեցերորդ օր մօրաքրոջս դրացին եկաւ զիս առաւ ջորիին համետին դրաւ, տարաւ մօրաքրոջս տուն, Սարը Սեքի: Մօրաքրոջս ամուսինը՝ Աւետիսը, զիս տարաւ մեր տուն՝ Տեօրթ Եոլ: Մայրս գրկեց-համբուրեց, սիրեց, քոյրերս զիս համբուրեցին, հայրս ըսաւ՝ այս անպիտանին հետ ինչպէ՞ս գլուխ պիտի ելլենք: Հօրեղբայրներս ըսին՝ «ասոր դպրոց պետք է դնել»: Հայրս «շատ լաւ» ըսաւ:

Այդ օր պառկեցանք, յաջորդ առաւօտ եղբայրս եւ Գեորգ հօրեղբայրս ըսին՝ «քալէ նայիմ դպրոց»: Ես՝ «չեմ երթար» ըսի: Չիս դժուարաւ, քաջքշելով տարին վերի եկեղեցիին դպրոցը: Ես ուզեցի փախուստ տալ՝ ուսուցիչը զիս բռնեց, ըսաւ՝

- Եկուր, դուն լաւ տղայ ես, ես քեզի երկու մեթելիք պիտի տամ,-երկու մեթելիքը տուաւ, ըսաւ,- ամէն օր կու տամ եթէ խելօք ըլլաս,- քիչ մըն ալ

սիրեց, զիս տարաւ պզտիկներուն հետ նստեցուց, քերական մը տուաւ, նայեցայ՝ պզտիկները կը կարդան «Ա-Բ-Գ-Դ», ես ալ սկսայ «Ա-Բ-Գ-Դ» ըսել:

Չանգը զարկին, դպրոցի ժամը վերջացաւ, վերդարձայ տուն: Տուն հասայ տեսնեմ՝ մայրս ինծի պայուսակ մը պատրաստեր է: Քերականը պայուսակին մէջ դրաւ, պայուսակը վիզես անցուց՝

- Վաղը այսպէս պիտի երթաս դպրոց,- ըսաւ: Հայրս, եղբայրս, հօրեղբայրներս ըսին՝

- Ապրիս Պենոն, դուն դպրոցական տղայ պիտի ըլլաս քանի որ դուն շատ լաւ կրնաս սորվիլ, որովհետեւ խլեացի ես:

Յաջորդ առտու մայրս ինծի ընկոյզ, պելպէլ³ տուաւ, համբուրեց՝ «հայտէ տղաս, գնա՛» ըսաւ: Ես գացի, առանձին խառնուեցայ պզտիկներուն: Ուսուցիչը դարձեալ երկու մեթելիք տուաւ: Ես սկսայ կարդալ: Ուսուցիչը ըսաւ՝ «ապրիս Պենոն, տեսա՞ր ինչ լաւ կը կարդաս»: Երրորդ օր ուսուցիչը նորէն երկու մեթելիք տուաւ՝ ես չուզեցի առնել: Դժուարով տուաւ, ըսաւ՝ «այս անգամ ալ առ, վաղը չեմ տար: Ապրիս»: Մինչայդ, եղբայրս տուեր է այդ դրամները առաջին օրը:

Ես դպրոցը շատ սիրեցի, սկսայ պայուսակիս հետ պառկիլ: Անհամբեր կ'ըլլայի որ երբ առտու պիտի ըլլայ որ դպրոց երթամ: Երեկոյեան, արձակուելու պահուն իւրաքանչիւր թաղի աշակերտները կը շարուէին ետեւ-ետեւի եւ կը քալէին: Ան որ տուն հասներ՝ շարքէն դուրս կու գար իր տունը կը մտներ:

Ես ամէն առտու Կեօվօլլանեան Կարապետին տունին քովէն անցնելուս վզիս զօրաւոր ապտակ մը կու գար: Անմիջապէս շուրջս կը նայէի՝ մէկը չէի տեսներ... այսպէս, ամէն օր այդ ապտակը կու գար: Ես երբեք չէի վախնար, բան մըն ալ չէի ըներ, ոչ մէկուն ալ չէի ըսեր... այսպէս տեսեց երկու ամիս, վերջը այլեւս ապտակ զարնող չեղաւ:

Ես այս գաղտնիքը մօրս ըսի: Մայրս ալ հօրս ըսեր է: Հայրս ըսաւ՝ «եթէ Պենոնը վախնար՝ սատանաները զինք.չարփոջ կ'ընէին⁴. լա՛ւ է որ չէ վախցած ու մէկու մըն ալ չէ ըսած»:

Այդ ձմեռ երեք ամիս դպրոց գացի, ինծի տրուած քերականը մէկ ամսուան մէջ սորվեցայ: Քերականը սկիզբէն վերջ գոց կը կարդայի՝ ընկերներս դեռ կեսը չէին սորված:

Ամառ եկաւ դպրոցը դեռ չէր փակուած: Ապրիլ մէկին մենք գացինք օղափոխութեան, 1913ին:

Մեր գիւղի աղային աղջիկը՝ Ֆաթման, առանձին էր, հայրը-մայրը գացեր էին Սարը Սեքի, տասնհինգ օրէն պիտի վերադառնային: Ֆաթման ամէն օր մեր տունը կու գար, քոյրերուս հետ կը խաղար, մեր տունը կ'ուտէր, իրիկունները մեզ իր հետ տուն կը տանէր, մօրս կ'ըսէր՝ «ես միևնաչա կը վախնամ, Պենոնը մեզի թող մնայ ինծի ընկեր», մայրս ալ զիս կը դրկէր, ես կ'երթայի, Ֆաթմային հետ կը պառկէինք, առտուն ետ տուն կու գայինք մեր տուն... այսպէս ամէն օր:

ՖԱԹՄԱՆ ՉԻՍ ԿԸ ՍԻՐԷ

Այս Ֆաթման զիս կը սիրէ եղեր, բայց իմ մտքես բան մը չ'անցնիր, յետոյ՝ բան մըն ալ չեմ գիտեր. ինքը մեծ է, տասներեք տարեկան, ես՝ տասը տարեկան, սերը ի՞նչ է՝ չեմ գիտեր, ես՝ հայ, ինքը՝ թուրք աղջիկ:

Օր մը ինծի հարցուց՝

- Վալիին աղջկան առջեւը նայեր ես, ի՞նչ տեսար

- Տղաքը պիւլիւկ ունին, նայեցայ՝ որ աղջիկն ալ ունի՞:

- Հա-հա-հա,- խնդաց,- աղջիկները պիւլիւկ չեն ունենար:

- Դու՞ն ալ չունիս

- Ո՛չ:

- Հապա ի՞նչպէս չիշ կ'ընես:

- Ուրիշ չիշ ընելու տեղ ունիմք:

- Բաց նայիմ,- ըսի:

- Ո՛չ,- ըսաւ,- չեմ ցններ, ամօթ է կ'ըսեր մամաս:

Օր մը նորէն պառկած էինք միասին, արթնցայ ի՞նչ տեսնեմ՝ այս Ֆաթման պիւլիւկս ձեռքը առած բաներ մը կ'ընէ:

- Ֆաթմա, մի՛ ըներ, պիւլիւկս կը ցաւի,- ըսի:

Շար. Էջ 05

1 Թոմպուլ-թոմպուր.- ձիաքաշ կամ ընդհանրապէս քարշ տրուող կառք:

2 Արտայայտչաձեւ՝ փոխանակ ըսելու շատ ճարպիկ է:

3 Պելպէլ.- բաստեղ:

4 Չարփոջ ընել.- զարնել, վնասել:

Տեօրթեուլցի Պենոն Վասիլեանի Յուշերը...

Սկիզբը Էջ 04

- Քիչ մը կեցիր, հիմա ցաւը կ'անցնի,- ըսաւ...:

Այսպէս ամառը անցաւ, օդափոխութեան ելլողները սկսան իջնել Սարը Սեքի: Մենք ալ աշնան վերջ գացինք Տեօրթ Եոլ: Ես նորէն սկսայ դպրոց երթալ: Ինծի առաջին վարժութեան գիրք մը տուին: Ես շատ լաւ կը կարդայի, ուսուցիչս շատ գոհ էր ինծմէ: Այդ տարին չորս ամիս ջուրի պէս սորվեցայ առաջին վարժութեան գիրքը...

1914ին Մարտ մէկին հայրս գիս միասին տարաւ գիւղ, Տեյիրմէն Տերեսի: Հայրս ամէն տարի Մարտին մինակ կ'երթար որ ջաղացքին ջուրի ճամփան մաքրէր-բանար, ամէն ինչ կարգի բերէր, յետոյ գար Ապրիլ ամսուն մեզ տանէր:

Մարտ մէկին հայրս ու ես ճամփայ ելանք, հասանք Սարը Սեքի: Աղային խանութէն շաքար եւ բրինձ գնեցինք, ճամփան շարունակեցինք դէպի Տեյիրմէն Տերեսի, հասանք գիւղ՝ ձիւնը սկսեր էր հալիլ, ջուրերը ճըւճըւալով կը հոսէին:

Ձիւնին տակէն մանուշակներ, սմբուկներ կը ծաղկին, լեռները, պարտեզները, ծառերը ծաղիկներ կը բանան, ամէն կողմ բուրաւետ հոտեր, թռչուններ կը ճըւճըւան-կ'երգեն, ես մանիշակ կը հաւաքեմ, մանիշակի թէյ կը խմեմ, անուշ-անուշ հոտով, աշունէն պարտեզներու մէջ մնացած սոխերը կը կանաչին՝ ես կը քաշեմ տուն կը բերեմ, բրինձ փխլաւով կ'ուտենք, իրիկուններ վառարանը կը վառենք, հայրս բարձրաձայն երգեր կ'երգէ, ես շատ կ'ուրախանամ, մանուշակ կը հաւաքեմ՝ չորցնելու եւ ձմեռն խմելու համար:

Օր մը թուրքերը եկած էին, որ իրենք ալ իրենց տունները կարգի բերեն: Իրիկուն մը մեզի եկան նստելու, սկսան հօրս հետ զրուցելու, հեքիաթներ պատմեցին, երգեր երգեցին, մանուշակի թէյ խմեցին, ըսին՝ «ուստա Լեւոն, մանուշակի թէյը մարդու առողջութեան կեանք կու տայ»:

Մեր տան դիմացը խանութպան մը կար, տարի մը առաջ ամուսնացած էր, ան ալ եկած էր իր կնկան՝ Ֆաթմային հետ տունը եւ խանութը կարգի բերելու: Խանութպանը մեզի եկաւ, հօրս ըսաւ՝

- Լեւոն աղա, ես Իսկէնտերուն պիտի երթամ, խանութին ապրանք բերելու համար: Ֆաթման տունը առանձին է, Պենոնը մեզի դրկէ իրիկունները, որպէսզի Ֆաթման չվախնայ: Ես երեք-չորս օրէն կու գամ:

- Շատ լաւ, սիրով, հաճի աղա,- ըսաւ հայրս:

Խանութպան Հաճիի կինը Ֆաթման

Երեկոյեան հայրս գիս կանչեց, ըսաւ՝

- Գնա Ֆաթմա քրոջդ քով, հոն պիտի պառկիս մինչեւ Հաճի Էֆենտին գայ: Ֆաթման տասնութը տարեկան նոր հարս էր, ամուսինը Հաճին՝ 40 տարեկան: Թուրքերը մարդու տարիքին չեն նայիր. դրամը ո՛վ շատ կու տայ՝ ատոր կու տան: Աղջիկը իրաւունք չունի ընտրելու իր ապագայ ամուսինը: Ես գացի Ֆաթմային քով: Առաջին գիշերը Ֆաթման գիս գրկեց, սիրեց, համբուրեց, միասին պառկեցանք: Ես արդէն միակտոր հագուստ հագած եմ, շապրկներ հագած չեմ, որովհետեւ պզտիկ տղոց մինչեւ տասներկու տարեկան շապրկներ չէին հագցնէր: Զնացած էի՝ մէյ մըն ալ վրաս ծանրութիւն զգացի: Արթնցայ՝ տեսնեմ Ֆաթման վրաս ելեր է, բաներ մը կ'ընէ: Ինծի ըսաւ՝ «Պենոն, մի՛ շարժիր, կեցիր, դուն շատ սիրուն ես, անոր համար քեզի շատ կը սիրեմ» ու վրայէս իջաւ, ինծի ալ պատուիրեց որ այս բանը մէկու մը չըսեմ: Չիս ամուր մը գրկեց, սեղմեց, պառկեցանք: Առտու արթնցանք, ուտելիք բերաւ, կերանք, ինծի դարձեալ պատուիրեց որ մէկու բան չըսեմ: Ես ալ ըսի՝ «մի՛ վախնար, մէկու մը չեմ ըսեր», ու տուն գացի:

Իրիկունը նորէն եկայ քովը, ընթրիք դրաւ կերանք միասին, նորէն սկսաւ գիս սիրել, համբուրել, ըսելով՝ «Պենոն, դուն ինչ անուշ տղայ ես, Հաճիին երեսը մագոտ է, քեզի պէս սիրուն չէ, իր երեսի մագերը իմ երեսս կը ծակեն»: Պառկելու ժամը եկաւ՝ կանուխէն պառկեցանք, սկսաւ գիս սիրել-համբուրել՝ «Պենոն,- ըսաւ,- դուն ալ ինծի սիրէ»: Ես ալ համբուրեցի իրեն: Ըսաւ՝ «պզտիկ ես, բայց շատ զօրացեր ես», գիս գրկեց, կուրծքերուն վրայ դրաւ: Կուրծքին անուշահոտ քսուած էր, ըսաւ՝ «հոտոտէ՛, տես ինչ անուշ հոտ ունի: Այսօր դուն իմ վրաս պիտի պառկիս»: Ես ալ պառկեցայ, գիս ոտքերուն մէջ առաւ տեղաւորեց՝ «այսպէս պառկիլ ւաւիլ լաւ կ'ըլլայ» ըսաւ: Ես վրան պառկած մնացի... Ես ի՞նչ գիտնամ «մտիր-եյիր, մտիր-եյիր» ըսաւ: Ես ալ այդպէս ըրի: «Հիմա կեցիր քիչ մը» ըսաւ ... Ես բան չհասկցայ այս մտնել-ելլելէ: «Հիմա նորէն, Պենոն» ըսաւ: Ինք ալ օգնեց: «Կը բաւէ»,

ըսաւ գիս գրկեց, պառկեցանք: Ես այդպէս քնացայ: Առտու ելանք մանուշակի թէյ խմեցինք, գացի տուն, վերջը մանուշակ հաւաքելու գացի...:

Յաջորդ օրը ւաւիլ կանուխ գացի քովը: Բուսական կերակուր մը եփեր էր, վրան ալ սխտորով մածուն: Կերանք վերջացաւ, կրակը շուտ վառեց որպէսզի տունը տաքնայ, գետնին բարձեր դրաւ, կրակին մօտ նստանք, սկսանք զրուցել: Օրը սկսաւ մթնալ, կազով լապտեր վառեց, «տէ՛ս,- ըսաւ,- ինչպէս լոյս կու տայ, ցերեկուան պէս իրարու երես լաւ չենք տեսներ, ցերեկով մարդ իրարու ւաւիլ լաւ կը տեսնէ»: Այդ գիշեր այդպէս անցուցինք: Առաւօտ, նորէն մանուշակի թէյ խմեցինք, ըսի՝ «տուն երթամ», «ո՛չ,- ըսաւ,- մի՛ երթար: Այսօր Հաճին կու գայ, կեցիր մինչեւ գալը, համ ալ իրարու լաւ մը տեսնենք, վերջը կ'երթաս»: Ըսի՝ «հայրս գիս կը փնտռէ»: «Չէ՛,- ըսաւ,- գիտէ որ հոս ես բան մը չ'ըսեր»: Արեւ ելաւ, մենք մեզի լաւ մը տեսանք: Քիչ ետք ամուսինը՝ Հաճին եկաւ, բերած ապրանքները միասին խանութը տեղաւորեցինք, Հաճին ինծի ուրը մեթելիք տուաւ, ես ձգեցի տուն գացի:

Հայրս հարցուց՝

- Այսօր ինչու՞ ուշ եկար, տղաս

- Ֆաթմա քոյրս չձգեց, ըսաւ Հաճին թող գայ, վերջը կ'երթաս: Հաճին եկաւ, ինծի ալ ուրը մեթելիք տուաւ:

Հայրս բարկացաւ՝

- Ի՞նչու առիր, ամօթ է:

- Չուզեցի, դժուարով գրպանս դրաւ:

Մարտ քսանն էր. օդափոխութեան եկող ընտանիքներ սկսան մէկ-մէկ գալ տունները: Հայրս իր գործերը վերջացուց, սկսաւ կօշիկ կարել: Եկող մարդիկ սկսան ապրանք բերել հօրս:

Հաճի Աղային Աղջիկը՝ Ֆաթման

Հաճի աղային աղջիկը՝ Ֆաթման, եկաւ տունը մաքրելու: Այս անգամ սկսայ Ֆաթմային քով երթալ: Ամէն իրիկուն հայրս գիս կը դրկէր Ֆաթմային քով, որ առանձին չմնայ ու չվախնայ: Ուրը օր ալ հոն գացի, Ֆաթմային հետ պառկելու:

Ֆաթման արդէն երկու տարի առաջ կ'ըսեր. «Պենոն, դուն ինչ անուշիկ ես, Աստուած քեզի ինչպէ՛ս ստեղծեր է»: Ուրը օր ետք հայրը-մայրը եկան:

Հայրս գնաց Տեօրթ Եոլ՝ մայրս եւ պզտիկները բերելու: Ես տունը առանձին մնացի: Ես վախը ի՛նչ է՝ չէի գիտեր, սատանայէն չէի վախնար, լեռներ, ձորեր առանձին կը պտտէի: Երեք օր ետք, Ապրիլ երկուքին, հայրս մայրս բերաւ: Այդ տարին հայերը չէկան՝ «նոր կոտորած պիտի ըլլայ» ըսին: Հայկուհի մօրաքոյրս ալ չէկաւ Սարը Սեքիէն. երեք պզտիկներ ունէր, երկու աղջիկ, մէկ տղայ: Զեռայրս կօշկակար էր, եկաւ հօրս հետ աշխատելու, որովհետեւ հայրս թէ՛ ջաղացպանութիւն եւ թէ՛ կօշկակարութիւն կ'ըներ: Երկուքը մէկ գործին չէին հասներ:

Պզտիկ քոյրս՝ Չարուհին, Յակոբ հօրեղբօրս տունը մնացեր էր, եղբայրս հոն դպրոց կ'երթար ատոր համար չէր եկած: Հիմա ես մեծ ըլլալով՝ առանձին մնացի:

Իսկէնտեր եղբայրս ինը տարեկան էր, Բերկունի քոյրս՝ Եօթը, Մարի քոյրս՝ Իինգ, Շահան եղբայրս՝ երեք, մօրաքրոջս աղջիկները՝ Վեց եւ չորս տարեկան էին, տղան երկու տարեկան էր...:

Այսպէս, իմ խաղընկերներս այլեւս թուրք պզտիկներն էին մէկ ալ աղային աղջիկը՝ Ֆաթման:

Ֆաթմային հետ շատ խաղեր կ'ընէինք: Ֆաթման ինծի կ'ըսէր՝ «Եկուր Պենոն, պարտեզ երթանք քեզի սերկելիլ, նուռ տամ»: Կ'երթայինք պարտեզ, կ'ըսէի՝ «աղջիկ, այստեղ սերկելիլ-նուռ չկայ»:

- Հա-հա-հա,- խնդալով կ'երթար խոտերու մէջ կուրծքը կը բանար,- սերկելիլ, նուռ չկայ, հապա ասոնք ի՞նչ են,- կ'ըսէր:

Ես ալ ըսի՝ «ասոնցմէ մայրս ալ ունի»

- Սօրդ ունեցածը *մեմէկ* ծիծիկներ⁵ են: Դուն բան մըն ալ չես գիտեր: Աղջիկներունը սերկելիլ-նուռ է, հա-հա-հա...: Վերջը գիս իրենց տունը տարաւ,- Պենոն,- ըսաւ,- Աստուած ինչպէս այսքան անուշիկ ստեղծեր է քեզի,- աչքերուս սեւ ծարիր քսեց,- հիմա ւաւիլ անուշիկ եղար, դուն մեղրի պէս անուշ ես,- ըսաւ:

Ես արդէն խանութպան Հաճիի կնկան՝ Ֆաթմայէն ամէն ինչ սորված էի, բայց բան չէի ըսեր, քանի որ Հաճիին Ֆաթման ինծի խիստ պատուիրած էր, ես ալ շատ գաղտնապահ էի, եւ այնպէս կը ձեւացնէի թէ բան չեմ գիտեր:

Շար. յաջորդ շաբաթ

5 Մեմէկ ծիծիկներ.- կնոջ կուրծքի ստինգ:

Հայաստան. խորհրդարանական Ընտրութիւններ եւ Յետոյ

Սկիզբը էջ 03

Հասկնալի է նաեւ որ ասիկա կրնայ կատարել միայն քաղաքական տեսաբանը, որ ոչ թէ ջանայ ջատագովել այս կամ այն թեկնածուն, այլ քննական ու անաչառ մօտեցումով լուսաբանել-վերլուծել թեկնածուներուն առաջնահերթութիւնները, դրական եւ բացասական յանձնառութիւնները: Դեռ անելին, քաղաքական տեսաբանը քաղաքական գործունեութիւնն ու ընթացքը ժողովրդավարական արժեհամակարգով արժեւորելու գործիքակազմ մը հայթայթէ ունկնդիր ընտրազանգուածին: Նոյն այս քաղաքագէտներու խաւը լաւագոյն ծառայութիւն մատուցած կ'ըլլայ թեկնածուներուն եթէ աջակցի անոնց ընտրական օրակարգի ձեւաւորման եւ քաղաքականացման¹:

Յիշեցնելու կարիքը չկայ, որ քաղաքագէտներու այս խաւը քաղաքագիտութեան ուսուցիչներն են հայկական ընտրազանգուածին: Իրենք պարտին սորվեցնել ժողովրդավարութիւնն ու հանդուրժողականութիւն: Իրենք են նաեւ որ պետք է «կարմիր քարտ բարձրացնեն» ազգային շահերուն չհամապատասխանող որեւէ հռետորաբանութեան եւ քայլի դէմ եւ ընդհակառակը՝ օրինակ ըլլան բանականութեան, ողջմիտ վերլուծութեան, զգացականութեան հակակշռումին: Մէկ խօսքով՝ քաղաքական արժեհամակարգի ազգային տասնաբանեան ուսուցանեն եւ տարածեն:

գ) Կոչ յետընտրական խորհրդարանական իշխանութիւններուն եւ արտախորհրդարանական ընդդիմութեան

Խիստ փափաքելի է, այլեւ՝ պարտաւորեցնող, որ բոլոր կողմերը յետընտրական շրջանին ընտրական կիրքէն անցնին ոչ թէ վրիժառութեան, հին հաշիւներ մաքրելու, այլ շինիչ գործակցութեամբ երկիրը բարելաւելու օրակարգերուն:

Իմ երազս է որ նոր կառավարութիւնը ըլլայ համախոհական, կարելոր չէ զայն կոչել «ազգային փրկութեան, կամ միասնական»: Կարելոր է սակայն, որ այս կառավարութիւնը համախմբէ Սասունցի Դաւիթներ, որոնք ունենան իմաստնագոյն խորհրդատուներ, «ծրագրող-մշակող-գործադրող» ուժեր:

Այլեւս անձնասպանական մտածում է կարծելը թէ աշխարհի վրայ կայ ամենագէտ, կամ ամենակարող կամ ամենախոհեմ, կամ ամենաիմաստուն կամ ամենաառաքինի, կամ ամենահայ հայ: Այսպիսի մարդիկ այլեւս չկան: Թերեւս երբեք ալ չեն եղած: Ուստի անհրաժեշտ է կառավարութեան, վարչապետութեան, նախարարութիւններուն որոշումնառու «խոհա-նոցները» օժտել համապատասխան մասնագէտներով, փորձագէտներով, նաեւ արտասահմանաքնակ հայերով:

Պետք է անվերադարձ հրաժարիլ «միանձնեայ» սկզբունքի գործելակերպէն: Ծիշտ է որ կ'ըսենք թէ՛ «եթէ Չարենցը միայն «Ես իմ անուշ Հայաստանին» գրէր, բաւարար էր որ մեծ բանաստեղծ նկատուէր», բայց երբեք չենք ըսեր որ «միայն Չարենցը առանձինն բաւարար է հայ բանաստեղծութեան համար»...:

Հետեւաբար, դժբախտ պիտի զգամ երբ ականատես ըլլամ որեւէ նախարարութեան որ չի դրսեւորեր ծրագրող-մշակող-որոշում կայացնող կառոյցը, ուր ընդգրկուած չէ՛ նաեւ արտասահմանաքնակ հայ մասնագէտ: Անկեղծ՝ նման որեւէ նախարարութեան հանդէպ յարգանքս եւ համարումս պիտի նուազին:

Ինչ կը վերաբերի խորհրդարանական կամ արտախորհրդարանական ընդդիմութեան, ապա սքանչելի պիտի ըլլար որ անոնք յառաջացնէին **shadow government** մը, այսինքն գործող կառավարութեան եւ նախարարութիւններուն գործունեութեան հետեւող ոչ-իրաւական վարչախումբ մը, ուր իւրաքանչիւր անհատ ստանձներ հետեւիլ եւ քննարկել համապատասխան գործող մէկ նախարարի կենսագործունեութիւնը՝ ազգային-քաղաքական-ընկերատնտեսական-բարոյական թէ այլ արժեհամակարգերով: Այլ խօսքով, ընդդիմութիւնը յառաջացներ կամ ըլլար **watch-dog**, հեռահար նպատակ ունենալով իշխանութեան հասնիլը: **Watchdog**ին գործառնութեան ուղղակի արդիւնքը պիտի ըլլար անմիջական քննական մօտեցումով եւ վերլուծումով արժեւորել գործող կառավարութեան կողմէ առնուած որոշումի մը հետեւանքները: Պիտի յառաջացնէր թափանցիկութիւն իր բոլոր դրականութեամբ, պիտի ստիպէր որ որոշումնառու անհատը լա՛ւ ու բազմակողմանիօրէն սերտուած որոշում կայացներ ու

միշտ նկատի ունենար որ հանրային համարատուութիւն ունի: Ասիկա մեծապէս պիտի բարձրացներ հայաստանեան քաղաքական միտքն ու քաղաքական մշակոյթը եւ նոր որակի վրայ պիտի դնէր հայաստանեան այնքան փնտռուած ու ցարդ խեղճացուած ժողովրդավարութիւնը:

դ) Կոչ արտասահմանաքնակ հայուն

Արտասահմանաքնակ հայը պարտի խորապէս գիտակցիլ որ հայաստանաքնակէն կը տարբերի մանաւանդ անով որ Հայաստանը իր առօրեան չէ: Ուստի եւ պարտաւոր է իր անկեկալութիւնները իր տրամադրութեամբ եւ տրամաբանութեամբ չծեւել միայն: Արտասահմանաքնակ հայը գիտակցի նաեւ որ ինք հսկայ դեր ունի կատարելիք Հայաստանին համար, իբրեւ արտասահմանցի անպաշտօն դեսպան ու ներկայացուցիչ:

Կ'երեւակայեմ պահ մը, երբ.-

ա) յունիսեան այս ընտրութիւնները կայանան առանց ֆիզիքական վնասներու՝ շնորհիւ հայրենի քաղաքագէտներու կշռադատուած եւ լա՛ւ խմբավարուած կարգադրութիւններու, շնորհիւ թեկնածուներու արժանավայել պահուածքի, պատշաճ հռետորաբանութեան ու ընտրա-լոգունգներու, եւ շնորհիւ ընտրազանգուածին գրագէտ վարուեցողութեան:

բ) ընտրութիւններէն ետք հայութիւնը ականատես ըլլայ Հայաստանը քաղաքական նոր հանգրուանի բարձրացնող համախոհական կամ լայնընդգրկուն կառավարութեան մը, որ կազմուած ըլլայ իմաստնագոյն խորհրդականներով օժտուած նախարարական կազմերէ:

գ) Նորակազմ կառավարութեան ընդգրկուած ըլլան արտասահմանաքնակ հայեր եւս, այս կառավարութիւնը չգործէ միանձնեայ, ո՛չ ալ՝ վրէժխնդրական մտադրոյթով, այլ բանի յանուն համահայաստանեան շահին:

Այդ պարագային, մենք մեր կարելի առաւելագոյնը ըրած կ'ըլլանք ներքին անխոցելիութեան, ներքին միասնականութեան եւ հանդուրժողութեան, զիրար ընդունելով զիրար ամբողջացնելու...: Նման վիճակէ ետք արտաքին միջամտութիւնները կ'ունենան իրենց սահմանվճռորոշ ազդեցութիւնները: Դեռ անելին, վերոյիշեալ երեք կետերն ու անոնց լծորդ քայլերուն, զարնանաբեր ծաղկաւետ գործունեութեան պիտի գա՛յ միանալու արտասահմանաքնակ հայը, որ պիտի բերէ զարնանաբեր ի՛ր ծաղիկը եւ միասին պիտի յառաջանայ հայաստանեան բազմագոյն եւ հրաշագործ գարունը:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«Երիտասարդութիւնը Պետք է Համախմբենք Համազգային Արժեքներու...»

Սկիզբը էջ 02

Ներկայ համաշխարհայնացած աշխարհին հետ քայլ պահելու հրամայականէն մեկնելով՝ Նորին Սրբութիւնը ըսաւ, որ այլեւս աւանդական դարձած մեր կառոյցները, իրենց զմրսուած մտածումներով ու կաղապարուած մօտեցումներով, սկսած են անշնչելի դառնալ մեր երիտասարդներուն համար: Հետեւաբար, մեր ազգային թէ եկեղեցական կեանքի վերանորոգման գործընթացին մէջ երիտասարդութիւնը կարելոր պ ա տ ա ս ի ա ն ա տ ու լ թ իւ ն ունի, ինչպէս նաեւ իրաւունք ու պարտաւորութիւն՝ իր ըսելիքը ըսելու եւ գործօն մասնակցութիւն բերելու:

Եզրափակելով իր խօսքը՝ Հայրապետը ըսաւ, թէ ներկայ աշխարհը կը փորձէ **ֆորումներու ու տիալոկներու** ճամբով զանազան մարզերու առնչուած մարդուժը ի մի համախմբել. սակայն մեր պարագային, անիկա տեսական կամ պարագայական պետք չէ

ըլլայ, այլ հիմնական արժեքներու, սկզբունքներու ու ձգտումներու շուրջ պետք է ըլլայ:

Ապա, Վեհափառ Հայրապետը իր խօսքէն ետք առանձին ձգեց հաւաքի մասնակից երիտասարդները, որպէսզի ազատօրէն կարենան իրենց տեսակետները պարզել: Հոգ2. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուէլեանի, Հոգ2. Տ. Չարեհ Վրդ. Սարգիսեանի եւ Հոգ2. Տ. Յովակիմ Վրդ. Բանճարճեանի զեկոյցներէն ետք տեղի ունեցաւ ծրագրի քննարկում՝ առաջնորդութեամբ Հոգ2. Տ. Պարոյր Վրդ. Շէրնեզեանի: Երիտասարդները աշխոյժ մասնակցութիւն բերին քննարկումներուն՝ իրենց մտահոգութիւնները ու սպասումները փոխանակելով՝ հայ կեանքէն ներս երիտասարդութեան առանցքային դերը առաւել եւս շեշտելու նպատակաւ մօտեցումով: Յայտնենք, որ նման քննարկումներ պիտի շարունակուին Կաթողիկոսարանի Երիտասարդական Յանձնախումբի նախաձեռնութեամբ:

1 Դժբախտաբար չեմ կրնար չմէջբերել վերջերս պատահաբար լսածս ելոյթի մը մէկ տողը ...: Քաղաքագէտը կ'ըսէր. «... Ես դա ենթադրում եմ, բայց հաստ ճիշտ եմ...»: Կարիքը կա՞յ փակագիծերը բանալու ենթադրութեան վրայ հիմնուած հատատական ճշտութեան:

Սլաք

Տարիներ Շարունակ Պահանջում Էիք Չինուոր Զուղարկել Ղարաբաղ՝ «Թուրքի Բերան»։ Զիմա Ինչպե՞ս Էք Ձեզ Ձգում «Թուրքի Բերանում»

ՔՐԻՍԹԻՆԱ ԱՂԱՆԱՐԵԱՆ
«Զարթոնք»ի Երեւանի Աշխատակից

Մայիսի 13-ին ագրայեմանական զինուած ուժերը, կրկին՝ «սահմանների ճշգրտման» հիմնաւորմամբ, հերթական սադրանքն են իրականացրել Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխան տարածքի նկատմամբ՝ փորձելով դիրքային առաջխաղացում ապահովել Գեղարքունիքի մարզի Վարդենիսի եւ Սիւնիքի մարզի Սիսիանի սահմանային հատուածներում։ Երկու դէպքում էլ ՀՀ զինուած ուժերի գործողութիւնների արդիւնքում առաջխաղացումը կասեցուել է, ագրայեմանական կողմին պահանջ է ներկայացուել տարածքն անյապաղ լքելու եւ իրենց ելման դիրքեր վերադառնալու վերաբերեալ։ Սա ՀՀ պաշտպանութեան նախարարութեան պաշտօնական հաղորդագրութիւնն է։

Մինչ այդ, երբ լրատուականներով տարածուեց ագրայեմանցիների կողմից առաջխաղացման մասին տեղեկութիւնը, իշխանական ու իշխանամերձ տարբեր ուժեր, անհատներ ջանք չէին խնայում դա ապատեղեկատուութիւն որակելու համար՝ հերքելով այն։ Սակայն, աւելի ուշ տեղի ունեցած անվտանգութեան խորհրդի նիստում վարչապետ Փաշինեանը յայտարարեց, որ «իրավիճակը մերձգնաժամային է, եթէ ոչ ճգնաժամային»։

Փաշինեանը հաստատեց, որ ագրայեմանցիները 3.5 քիլոմէթր առաջ են եկել ՀՀ տարածք, որն անթոյլատրելի է ու չի հանդուրժուելու Հայաստանի կողմից։ Թէ ինչպե՞ս են նրանք առաջ եկել, ինչո՞ւ սահմանային այդ հատուածներում հսկողութիւն չի եղել, դրանք այլ հարցեր են, որոնց պատասխանը յուզում է հանրութեանը։

Աւելի ուշ, ԱԽ քարտուղար Արմէն Գրիգորեանը յայտարարեց՝ ագրայեմանցիները առաջ են եկել, քանի որ սահմանային այդ հատուածները պատերազմից յետոյ բաւարար չափով կահաւորուած չեն եղել։ Հասկանում էք։ Մօտ 5000 զոհ, հազարաւոր վիրաւորներ, հայրենիքի տարածքի կէսից աւելին կորցրած պետութեան պաշտօնեան ասում է, որ բաւարար չափով կահաւորուած չի եղել։ Սա ծիծաղելու կը լինէր, եթէ այդքան ցաւոտ չլիներ։ Պատերազմից մօտ 8 ամիս է անցել, իսկ մենք որպէս պետութիւն դասեր չենք քաղում, չենք կարողանում ապահովել սեփական քաղաքացիների անվտանգութիւնը։ Սակայն, հիմա չեմ ուզում խօսել պետութեան անկարողութեան մասին։ Զիմա ինձ աւելի մեծ բան է տանջում։ Նախկինում, երբ դեռ Արցախը իսկապէս Հայաստան էր, երբ այնտեղ հայկական զօրքն էր անվտանգութիւն ապահովում, Հայաստանում հասարակութեան շրջանում չափազանց վտանգաւոր քարոզչութիւն էր իրականացում։ Երբ սահմանին գրեթէ ամեն օր զինուոր էր զոհում, բոլորը պահանջում էին իրենց երեխաներին չուղարկել, իրենց ձեւակերպմամբ, «Ղարաբաղ, թուրքի բերան»։ Ասում էին՝ մեզ Ղարաբաղը պէտք չի, մեզ մեր երեխաներն են պէտք։ Այո, մեզ

մեր սերունդն է պէտք, մեզ մեր հայրենի հողն է պէտք։ Զիմա, երբ այդ «թուրքի բերան»-ը հասել է Սիւնիք, Տավուշ, Գեղարքունիք, Արարատ եւ Աստուած գիտի էլ որտեղ, գուցէ հիմա էլ ասեք՝ մեր տղաներին մի տարեք Սիւնիք, Տավուշ, Վարդենիս, մեզ դրանք պէտք չեն։

Գուցէ մեր բանակի զօրամիւտորումները բերենք Երեւանում տեղակայենք, թէ չէ ո՞ւմ է պէտք Սիւնիքը, Վարդենիսը։ Կարելոյը ամեն մէկը իր շքամուտքը ապահով պահի՝ սեփական քթից այն կողմ ոչինչ չտեսնելով։ Ու ցաւալին այն է, որ այսպիսի մտածելակերպով հայերը մեծամասնութիւն են կազմում։

Երբ հարեւանի տանը հրդեհ է լինում, պինդ փակում են դուռը, որ քո տունն ապահով լինի։ Այս անհասկանալի տրամաբանութիւնն աւելի ընդգծուած դարձաւ վերջին մի քանի տարում։

Գուցէ հիմա էլ այդ վտանգաւոր թեզը փորձեք առաջ քաշել ու առանց այն էլ պառակտուած ու ատելութեամբ լցուած հայ ազգին էլ աւելի մասնատեք։ Քանի որ հասարակութեան մի զանգուած կայ, որը առանց խորը մտածելու գնում է նման ապագային քարոզ իրականացնող ուժերի ու անհատների ետեւից։

Մոնթէի՝ «կորցնելով Արցախը մենք կը շրջենք հայոց պատմութեան վերջին էջը» խօսքերի արժէքը ցանկացած գիտակից հայ պէտք է հասկանար մինչեւ Արցախը կորցնելը։ Արցախը կորցնելով մենք այժմ գտնուում ենք ամենօրեայ վտանգի ներքոյ։ Վերջին դէպքերը ապացուցեցին, որ թուրքը ցանկացած պահի կարող անարգել մտնել Հայաստան, սպառնալ հայ ժողովրդին։ Զիմա ինչպե՞ս են իրենց զգում «մեր տղաներին Ղարաբաղ, թուրքի բերան մի ուղարկեք» գոռացողները։ Ինչպե՞ս են հիմա զգում իրենց «թուրքի բերանում»։ Հաւանաբար՝ լա՛ւ...

Ներքեց՛ք չափազանց զգացմունքային լինելու համար...

Լրատուութեան Գործընկեր

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Ա՛խ, նորից «Բարի ճամփայ»,
Ա՛խ նորից «Մնաս բարով»...
Մի տեսակ տագնապ կայ, որ
Չես ասի ոչ մի բառով։

Գնում ես, չես էլ ասում,
Թէ մէկ էլ երբ ես գալու,
Եկար էլ, ի՞նչ իմանամ
Ո՞ւմ մօտ ես մեղքդ լալու։

Ներիր ինձ, դու իմ բարի,
Իմ խելօք եւ իմ յամառ,
Հարկադիր այս ծիծաղի
Եւ թաքուն լացի համար։

Գնում ես, էլ ի՞նչ ասեմ,
Սովոր եմ, կը դիմանամ
Թող կուրծքս մի քիչ ցաւի,
Որ սրտիս տեղն իմանամ։

Մի տեսակ տագնապ կայ, որ
Չես ասի ոչ մի բառով,
Ա՛խ, նորից «Բարի ճամփայ»,
Ա՛խ նորից «Մնաս բարով»։

ՀԱՍՏ ՍԱՅԵԱՆ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

17 2021
ՄԱՅԻՍ

Կրկ Երկ Երբ Զոք Հնգ Ուրբ Շրթ						
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ՉՈՐՀԱՊ ԔԵՇԻՇԵԱՆ
(1943 – 2017)
«ՈՒՆՈՒՄ»

Մշակութային Արձագանգ

Մարալ Այվազի Նոր Տեսահոլովակը

Պոլսահայ յայտնի մեներգչուհի Մարալ Այվազ-Չաղլըչու-պուքճու վերջերս հրապարակ հանեց Նոր տեսահոլովակ մը: Տեսահոլովակը նկարահանուեցաւ «Անվերջ Խաւար» անուն երգին, որ յորինուած է յայտնի արուեստագետ Արա Տիւքքեանի երաժշտութեամբ և Մարալ Այվազի խօսքերով: Արա Տիւքքեանի այս յորինումին բուն անունն է «Փիքչըր», որ անցեալին զանազան երկիրներու մէջ բազմաթիւ լեզուներով նաեւ երգուած է: Մարալը արդէն այս երգին տեղ տուած էր իր անդրանիկ սկաւառակին մէջ, որը լոյս տեսած էր Յունիս 2019ին:

Երգչուհին, պատերազմներէ տուժած մարդոց ցան և տառապանքը արտայայտելու նպատակով գրի առած է այս երգին բառերը: Ան յետոյ կը մտածէ, որ երգի բառերու խորհուրդը ձեւափոխուի պատգամակիր գծանկարներու և այդպէսով անմեղ մարդոց ենթարկուած սրտաճմլիկ իրադարձութիւնները հանրութիւններու ուշադրութեան

յանձնուին: Վերջապէս կ'ունենանք աշխուժութիւն եւ ոգեւորութիւն ստեղծող տեսահոլովակ մը, որ պատրաստուած է Երեւանցի արուեստագետ Հայկ Սայատեանի կողմէ, իսկ Մարալի նկարահանումները կատարուած է Յարութիւն Տավուլճեանի կողմէ: Երգչուհին տեսահոլովակի վերաբերեալ զգացումներն ու մտածումները կը բացատրէ հետեւեալ խօսքերով. «Պատմութեան հին օրերէն սկսեալ մարդիկ անընդհատօրէն կը պատերազմին մանաւանդ աշխարհաքաղաքական պատճառներու և երկիրներու շահամոլիկ հաշիւներու հետեւանքով: Պատերազմը, աշխարհի անվերջանալի իրականութիւնն է: Մահեր, կոտորածներ, աներաժութիւններ, ոչնչացումներ, պարտադիր տեղահանութիւններ եւ այդ տեղահանութեանց ընթացքին անմարդկային ցաւալի վերաբերումներ: Դժբախտաբար մենք տերութիւններ դասեր չեն քաղած այս ողբերգութիւններէն, իսկ տառապողները կ'ըլլան միայն երախաներն ու անմեղ բնակիչները: Ես այս երգով ուզեցի դառնալ որդեկորոյս մայրերու ձայնը, որովհետեւ գիտեմ մեղեդիներու այն ոյժը, որ շուտով կը հասնի բոլորին և կը յիշեցնէ մեզ մեր անհատ ըլլալը:»

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Պէյրուքի Վահան Թէքէեան Միջն. Վարժարանը յետ Պէյրուքի հզօր պայթումին վերականգնեցաւ՝ շնորհիւ մեր բարեսիրտ ու առատաձեռն նուիրատուներու:

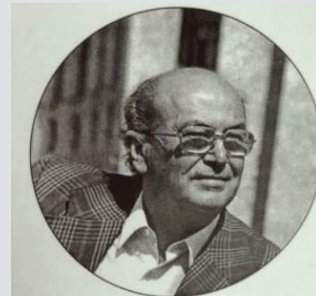
Առ այդ, Լիբանանահայ կրթական օճախ՝ Վահան Թէքէեան վարժարանի Տնօրէնութիւնն ու հոգաբարձութիւնը, կու գայ իր խորին շնորհակալութիւնն ու երախտիքը յայտնելու բոլոր անոնց, որոնք Լիբանանէ ներս տիրող տնտեսական տագնապալի այս օրերուն կը շարունակեն օգտակար հանդիսանալ մեր կրթօճախին՝ նիւթապէս ու բարոյապէս, որպէսզի շարունակուի ուսուցումը եւ հայ աշակերտը չի զրկուի հայեցի տոհմիկ դաստիարակութենէ:

Այս առիթով՝ վարժարանս երախտապարտութեամբ ու շնորհակալութեամբ կը ստանայ հետեւեալ նուիրատուութիւնը.-

Տէր եւ Տիկ. ԼԵՆՈՆ ԵՒ ՈՒՆՅՈՐԴՈՒ ԹՈՐՈՍԵԱՆ 5000 ԵՈՒՐՈ

Պէյրուքի Վահան Թէքէեան Վարժարանի Տնօրէնութիւն եւ Հոգաբարձութեան կազմ

«Հայկ Նազգաշեան Գրական Գնահատանք» Հիմնադրամի Յայտարարութիւն

«Հայկ Նազգաշեան Գրական Գնահատանք»
Հիմնադրամի Մրցանակ

«Հայկ Նազգաշեան գրական գնահատանք» հիմնադրամի գնահատիչ մարմինը 2021 թուականի Ապրիլ 25-ի նիստին ամփոփած է 2019-ին տպագրուած եւ հիմնադրամին ներկայացուած գիրքերու համար յայտարարուած մրցոյթի արդիւնքները: Մրցանակի արժանացած է Յովհաննէս Թաքուկեանի «Սովորական սենտիմենտալ պատմութիւն» գիրքը:

Միաժամանակ, նկատի առնելով թագավարակի պատճառով ստեղծուած պայմանները, Հիմնադրամը կը յայտնէ, որ հետաքրքրուած հեղինակներէն կ'ընդունի 2020-2021 թթ. ընթացքին տպագրուած գեղարուեստական գիրքեր: Վերատպութիւնները քննութեան պիտի չառնուին: Նոր՝ չորրորդ մրցոյթի արդիւնքները պիտի ամփոփուին 2022 թուականին: Կը խնդրուի գիրքերէն երեքական օրինակ մինչեւ ս. թ. Դեկտեմբեր 31-ը առաքել հետեւեալ հասցէներով.

Sossie Naccashian

11848 Rue Filion,
Montreal, Quebec, H4J 1T3
CANADA
E-mail: n.sossie@yahoo.ca

Սուրէն Դանիէլեան

00070 ՀՀ ք. Երեւան, Ալեք Մանուկեան 13
«Սփիւռք» Գիտաուսումնական Կենտրոն
e-mail: spyurksd1948@gmail.com
տեղեկատու հեռ. +37493/716.421 (նաեւ՝ WhatsApp, Viber)

Պաշտօնեայ Կ'ուզուի

Կ'ուզուի վարպետ ոսկերիչ, ադամանդաշար եւ փայլեցնող, ինչպէս նաեւ հաշուապահուի կամ օգնական: Հեռաձայնել. 01-266514 կամ 03-207772

